

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 19. prosinca 2016.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2013/0140 (COD)**

**10755/1/16
REV 1 ADD 1**

**AGRI 381
VETER 66
AGRILEG 103
ANIMAUX 19
SAN 286
DENLEG 65
PHYTOSAN 18
SEMENCES 9
CODEC 985
PARLNAT 365**

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama)

– obrazloženje Vijeća
– usvojeno od strane Vijeća 19. prosinca 2016.

I. UVOD

1. Komisija je 6. svibnja 2013. podnijela Europskom parlamentu i Vijeću navedeni prijedlog koji se temelji na članku 43. stavku 2., članku 114. i članku 168. stavku 4. točki (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) (redovni zakonodavni postupak)¹.
2. Europski parlament (EP) usvojio je 15. travnja 2014.² stajalište u prvom čitanju. Zatražena su mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora i Odbora regija koja su oni dali 16. i 17. listopada 2013., odnosno 29. studenoga 2013.
3. Zajednička radna skupina veterinarskih stručnjaka i fitosanitarnih stručnjaka, Radna skupina direktora veterinarskih uprava i Radna skupina savjetnika/atašea za poljoprivredu preispitale su prijedlog trideset i sedam puta tijekom različitih predsjedništava.
4. Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) pristao je na početni pregovarački mandat koji je Vijeće zatim potvrdilo kao opći pristup 26. listopada 2015.³ Taj je mandat dodatno revidiran 18. svibnja 2016.⁴ i 10. lipnja 2016.⁵
5. Nakon niza tehničkih sastanaka i neformalnih trijaloga tijekom luksemburškog i nizozemskog predsjedanja, u okviru desetog trijaloga 15. lipnja 2016. postignut je načelni dogovor suzakonodavaca o kompromisnom tekstu s ciljem ranog dogovora u drugom čitanju. Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) potvrdio je taj kompromisni tekst 22. lipnja 2016.⁶

¹ 9464/13 + ADD1 +ADD 2

² 8304/14

³ 13242/15+ 13181/15 + 13209/15

⁴ 8121/16+ ADD1 to ADD5

⁵ 8346/16

⁶ 10248/16 + ADD1

6. Predsjednik Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane Europskog parlamenta uputio je 12. srpnja 2016. pismo predsjedniku Odbora stalnih predstavnika u kojem navodi da će, ako Vijeće donese svoje stajalište u prvom čitanju u skladu s tekstom priloženim tom pismu, preporučiti plenarnom sazivu Parlamenta da u drugom čitanju stajalište Vijeća bude prihvaćeno bez izmjena, nakon njegove pravno-jezične provjere.
7. Vijeće je 10. listopada 2016. postiglo politički dogovor o kompromisnom tekstu⁷.

II. CILJ

Opći je cilj predložene Uredbe pojednostavnjivanje i usklađivanje postojećeg zakonskog okvira Uredbe (EZ) br. 882/2004 obuhvaćanjem gotovo svih sektora poljoprivredno-prehrambenog lanca u jedinstven skup propisa primjenjivih na službene kontrole. Neki sektori, primjerice sektori zdravlja bilja, biljnog reproduksijskog materijala, nusproizvoda životinjskog podrijetla ili ekološke proizvodnje trenutačno imaju posebna pravila o kontrolama. Uredbom se isto tako želi poboljšati učinkovitost službenih kontrola koje provode države članice u cijelom poljoprivredno-prehrambenom lancu kako bi se omogućila brza reakcija u kriznim situacijama, smanjujući istodobno opterećenje za subjekte na najmanju moguću mjeru. U tu svrhu njome se traži da se takve kontrole obavljaju nad svim subjektima, na temelju rizika i odgovarajućom učestalošću.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

1. Općenito

Kompromisni tekst oko kojeg je postignut politički dogovor u Vijeću u potpunosti odražava dogovor postignut među suzakonodavcima. U njemu se zadržavaju ciljevi prijedloga Komisije te istodobno uzimaju u obzir najvažniji amandmani koje je Europski parlament usvojio u prvom čitanju.

⁷ 12175/16 + ADD1

2. Glavna pitanja

a) Područje primjene

Komisija je podsjetila da, iako se Uredbom (EZ) br. 882/2004 osigurava opći okvir za službene kontrole u sektorima propisa o hrani i hrani za životinje, zdravlju i dobrobiti životinja, iz povijesnih razloga kontrole u svrhe zdravlja životinja (i domaće i uvezene robe) i kontrole ostataka veterinarsko-medicinskih proizvoda i dalje su regulirane odvojeno. Također je navela da kontrole nad određenim drugim sektorima koji pripadaju poljoprivredno-prehrambenom lancu, to jest sektorima zdravlja bilja, biljnog reprodukcijanskog materijala i nusproizvoda životinjskog podrijetla, nisu uključene u područje primjene Uredbe (EZ) br. 882/2004 te da su za njih izrađeni posebni odvojeni sektorski sustavi. Stoga je Komisija predložila proširenje područja primjene postojećeg zakonskog okvira Uredbe (EZ) br. 882/2004 kako bi se uključili ti sektori te da bi se pojasnilo da su obuhvaćeni ekološka proizvodnja, zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalni specijaliteti te genetsko modificirani organizmi (GMO).

Vijeće je smatralo kako je u ovoj fazi, prije novog prijedloga Komisije o biljnom reprodukcijanskom materijalu, prerano u Uredbu uključiti službene kontrole biljnog reprodukcijanskog materijala. Vijeće je pristalo ograničiti službene kontrole GMO-a namjerno puštenog u okoliš na kontrole u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje kao i isključiti posebne kontrole opreme za primjenu pesticida. Nadalje, Vijeće je pojasnilo da iako se ova Uredba ne bi trebala primjenjivati na provjeru usklađenosti s Uredbom (EU) br. 1308/2013 (zajednička organizacija tržišta poljoprivrednih proizvoda), trebala bi se primjenjivati kada se prilikom obavljanja provjera na temelju članka 89. Uredbe (EU) br. 1306/2013 utvrde obmanjujuće ili prijevarne prakse u pogledu tržišnih standarda.

b) Financiranje službenih kontrola

Budući da je u prijedlogu Komisije zadržano postojeće opće načelo da bi države članice trebale dodijeliti odgovarajuća financijska sredstva za službene kontrole, njime se predložilo proširenje trenutne obveze prikupljanja naknada samo od nekih poslovnih subjekata na sve subjekte u područjima obuhvaćenima ovom Uredbom. Cilj je bio u potpunosti nadoknaditi troškove nastale pri provođenju službenih kontrola iz svih sektora te istodobno predvidjeti izuzeća za mikropoduzeća. Njime se nije predložilo zadržavanje trenutnih razina određenih za obvezatnu inspekciju poslovnih subjekata koji rukuju mesom, proizvodima ribarstva, proizvodnjom mlijeka, radi odobravanja objekata za proizvodnju hrane za životinje te za kontrole / većinu kontrola na granicama. Umjesto toga njime se predlaže da te razine odrede države članice na temelju ujednačenih i transparentnih metoda.

Vijeće je smatralo da nije potrebna nikakva promjena u pogledu opsega sustava obvezatnih naknada te da bi trebalo zadržati postojeće utvrđene razine jer je ukupno gledajući sustav prihvatljiv. Međutim, Vijeće se složilo da će se države članice koje su voljne naplaćivati naknade na razini nastalih troškova a ne na utvrđenoj razini morati pridržavati usklađenih pravila o pokrivanju troškova i metodama izračuna. Vijeće se isto tako složilo da bi države članice trebalo obvezati da poboljšaju transparentnost izračuna, naplate i određivanja naknada ili pristojbi te savjetovanja s relevantnim dionicima.

c) Uloga službenog veterinara

Komisija je predložila fleksibilan pristup kojim se državama članicama omogućuje određivanje osoblja koje smatraju najkvalificiranijim za provođenje službenih kontrola te ih se istodobno obvezuje da cjelokupnom osoblju osiguraju odgovarajuće osposobljavanje.

Vijeće se složilo da bi države članice trebale imati diskrecijsko pravo utvrditi koje je osoblje najprikladnije za provedbu takvih kontrola kako bi se omogućila učinkovita organizacija službenih kontrola, pod uvjetom da je osigurana visoka razina zaštite zdravlja ljudi i životinja te dobrobiti životinja u cijelom poljoprivredno-prehrambenom lancu i da su ispunjeni međunarodni standardi i obveze.

Međutim, Vijeće je smatralo nužnim da se od država članica zahtijeva da se obrate službenim veterinarima u određenim slučajevima u kojima su potrebne njihove posebne vještine kako bi se osigurao dobar ishod službenih kontrola (to jest za žive životinje, meso i neke druge proizvode životinjskog podrijetla). Vijeće smatra da se time ne bi trebala dovesti u pitanje mogućnost država članica da također angažiraju službene veterinare, među ostalim za službene kontrole peradi i dvojezubaca, ili druge posebno određene osobe u slučajevima kada se to ne zahtijeva u skladu s ovom Uredbom.

d) Delegirane i provedbene ovlasti

Predloženi akt predstavljat će okvirnu uredbu kojom će se Komisija ovlastiti da utvrdi znatnu količinu njezinih pojedinosti delegiranim i/ili provedbenim aktima. Tijekom razmatranja u Vijeću posebna pozornost posvećena je predloženim ovlastima Komisije. Iako Vijeće nije osporilo niti promijenilo načelo okvirne uredbe, velik broj članaka prerađen je radi preciznijeg definiranja ovlaštenja Komisije.

Nadalje, za odredbe koje se odnose na posebna dodatna pravila za službene kontrole u vezi s posebnim područjima (članci 18. do 27.), npr. proizvodnjom mesa za prehranu ljudi, dobrobiti životinja, sredstvima za zaštitu bilja ili zdravljem bilja, Vijeće je uvelo mnoge ključne elemente u temeljni akt i predvidjelo ovlasti Komisije prema potrebi.

Na kraju, kako bi se osiguralo donošenje niza „ključnih” delegiranih i provedbenih akata potrebnih za pravilnu primjenu Uredbe prije datuma njezine primjene, uvedena su prijelazna razdoblja. To je stoga kako bi se osiguralo da se postojeće odredbe koje će se zamijeniti navedenim aktima nastave primjenjivati dok Komisija ne donese te akte. To bi se donošenje trebalo dogoditi što je prije moguće, a najkasnije tri godine nakon datuma primjene Uredbe. Time će se osigurati da ne postoje praznine te istodobno Komisiji dati dovoljno vremena za pripremu tih akata.

e) Prijave kršenja

Slijedom izričitog zahtjeva Europskog parlamenta Vijeće se složilo s time da se u ovu Uredbu uključe odredbe kojima se države članice obvezuju imati uspostavljene mehanizme kojima će se omogućiti izvješćivanje o stvarnim ili mogućim kršenjima ove Uredbe, daljnje postupanje nakon takvog izvješćivanja te zaštita osoba koje izvješćuju od osвете, diskriminacije ili nepoštenog postupanja (članak 140.).

IV. ZAKLJUČAK

Stajalište Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava postignuti dogovor između dvaju suzakonodavaca, kako je potvrđen u gore navedenom pismu predsjednika Odbora Europskog parlamenta za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane predsjedniku Odbora stalnih predstavnika od 12. srpnja 2016. Naknadno ga je potvrdilo Vijeće 10. listopada 2016. donošenjem političkog dogovora.
